

Duintasuna, 'honoris causa'

Imanol Murua Uria

Euskaldunon Egunkaria, 1999-12-16: 16-17.

"Informazioaren esparruan egindako lan handiagatik eta bereziki euskara komunikabideetan garatzeko egindakoagatik" *honoris causa* doktore izendatu zuen Martin Ugalde idazle eta kazetaria Euskal Herriko Unibertsitateak atzo, Donostiako Miramar Jauregian egindako ekitaldi akademikoan. EHUk *honoris causa* doktore izendatu duen lehenengo kazetaria da, honenbestez, Martin Ugalde *Egunkariako* ohorezko lehendakaria. Ekitaldi berean, Pedro Miguel Etxenike eta Juan Jose Goiriena irakasleei Unibertsitatearen Urrezko Domina eman zien EHUk.

Juan Jose Ibarretxe Eusko Jaurlaritzako lehendakariak, hiru orduko ekitaldiaren bukaerako hitzaldian. Martin Ugaldereen eredugarritasuna nabarmendu zuen: "Gutxitan izaten dugu euskaldunok aurrean halako gizon eredugarrik". Ibarretxeren hitzetan, "sakon-sakonean bide bakarrari eutsi dio Martin Ugaldek: duintasunari. Horixe izan du aldi bereko bide eta ikur".

Martin Ugaldek "belaunaldien arteko egindako zubi lana" ere goraiatu zuen Ibarretxek: "Joandako belaunaldien oihartzuna gaur egungoei pasatzen asmatu du. Gaur egungo gazteak herri honen eraikuntzan sartu ditu. Gazte horientzako askorentzat eredu bihurtu da". Eta konpromisorik zailenak hartzeko izan duen adorea nabarmendu zuen: "Ez du inoiz atzera egin euskararen aldeko ekimenik konprometituenetan. Gazte zoro batzuen egitasmoak besterik ez zirela esaten zenean ere ez. Han zengoen, beti gidari, partaide umil baina eraginkor, esanez: 'Gazteek egiten ez badute, nork egingo du?'".

Euskal Herriak bere historia hurbileko "unerik garrantzitsuena" bizi duen honetan, Ugaldereen jokaera eredu dela esan zuen lehendakariak: "A zer garrantzia duen gizon honen adibideak gure gizarteak bizi duen une hauetan!".

Pello Salaburu EHUko errektoreak ere Martin Ugalde "belaunaldien arteko kate-maila" dela adierazi zuen. "Euskal kazetaritzaren profesionaltasunaren bidean aitzindari" dela esan zion Salaburuk Ugalderi. Kazetari izateko bidean zailtasun handiak izan zituela gogoratu zuen EHUko errektoreak, baina "kazetari jantzi eta saritu" bihurtzea lortu zuela.

Komunikabideak, euskararen zutabe

Salaburuk esan zuenez, "argi eta garbi ikusi zuen Martin Ugaldek, beste askok baino lehenago, komunikabideak direla euskararen biziraupenaren zutabe. Horregatik aitzindari izan da eta horregatik euskara hutsezko egunkaria sortzearen aldekoa izan zen hasiera-hasieratik". Errektorearen hitzetan, "berak eman zion aurpegia proiektuari, bera izan zen *Egunkariaren* Administrazio Kontseiluko lehenengo presidentea".

Erbestetik Euskal Herrira itzuli ondoren, "euskara lantzea eta euskara txukun erabiltzea" izan zuen Ugaldek "zinezko helburuetako bat". Euskara batuaren inguruko eztabaidan, "gauzak batere argi ez ziren garai hartan", batuaren aldeko jarrera argia hartu izana ere eskertu zion Ugalderi errektoreak. Jarrera hori hartu izanaren garrantzia "bereziki azpimarratu" nahi zuela esan zuen, "gauzak errazago ikusten baitira distantziatik".

Laudatioa

Jaurlearitzako eta EHUko agintari nagusien hitzen aurretik, Jose Manuel Susperregi katedradunak irakurri zuen Martin Ugalderen *laudatioa*. Gizarte eta Komunikazio Zientziaen Fakultatearen izenean, fakultate honen proposamenez izendatu baitute doktore Ugalde.

Susperregi irakasleak Martin Ugalderen biografiaren nondik norakoak laburbildu zituen. Gerra zibilaren ondoren Venezuelara erbesteratu eta kazetaritza lanari han ekin ziola gogoratu zuen: *Elite*, *Nosotros*, *El Farol*, aldizkarietan eta *El Nacional* egunkarian aritu zen, besteak beste, Ugalde. Eta erreportarigisa nabarmendu zen. *Cuando los peces mueren de sed* liburu sarituan bildutako lanak nabarmendu zituen Susperregik. Venezuelan bizi zen artean martin Ugaldek, formazioa helburu, Estatu Batuetan ere zenbait egonaldi egin zituela azaldu zuen Susperregik. Erbestetik itzulita, *Zeruko Argia*-n eta *Deia*-n egindako lanak aipatu zituen Susperregik, eta *Hablando con los vascos*, *Síntesis de la Historia del País Vasco* eta *Hablando con Chillida* liburu "garrantzitsuak" argitaratu zituela.

Egunkaria-ren sorreran izandako parte hartzea gogoratu zuen Susperregi irakasleak ere. "Esku hartze hau izan da, berezat, jaso duen sarririk onena".